

Wijziging van het Wetboek van Koophandel

(Voorzieningen met betrekking tot de structuur der naamloze en besloten vennootschap)

NOTA VAN WIJZIGINGEN

(Ingezonden 28 december 1970)

Nr. 12

Het wetsontwerp wordt als volgt gewijzigd:

Artikel I

Onderdeel F, onder *b*, wordt gelezen:

b. Aan het tweede lid wordt toegevoegd:

Indien de akte van oprichting een voorschrift overeenkomstig de voorgaande bepalingen van dit lid voor de aandeelhouders bevat, geldt dit mede voor de houders van de certificaten van aandelen, die met medewerking van de vennootschap zijn uitgegeven.

Artikel II

Artikel 50c. Aan het artikel wordt een zin toegevoegd, luidende:

Is de instelling van een raad van commissarissen krachtens artikel 52*h* verplicht, dan vindt de vorige zin geen toepassing.

Artikel III

Artikel 52c. *a*. Het eerste lid wordt gelezen:

Een naamloze vennootschap moet, indien het volgende lid op haar van toepassing is, binnen twee maanden na de vaststelling of goedkeuring van haar balans en winst- en verliesrekening met toelichting door de algemene vergadering van aandeelhouders ten kantore van het handelsregister opgaaf doen, dat zij aan de in dat lid gestelde voorwaarden voldoet. Totdat artikel 52*o* toepassing heeft gevonden, vermeldt het bestuur in elk volgend verslag, bedoeld in artikel 49, wanneer de opgaaf is gedaan; wordt de opgaaf doorgehaald, dan wordt daarvan melding gemaakt in het eerste verslag dat na de datum van die doorhaling wordt uitgebracht.

b. Het derde lid wordt gelezen:

De verplichting tot het doen van een opgaaf geldt niet voor:

a. een vennootschap waarvan tenminste de helft der aandelen rechtstreeks of middellijk voor eigen rekening wordt gehouden door een vennootschap waarop de artikelen 52*h*-52*k* en 52*n* van toepassing zijn, dan wel door een aantal van zulke vennootschappen volgens een onderlinge regeling tot samenwerking,

b. een vennootschap die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend haar rechtstreekse of middellijke deelnemingen en die van andere rechtspersonen en in Nederland gevestigde vennootschappen waarmede zij in een groep is verbonden, beheert en financiert, mits de arbeiders, in dienst bij deze rechtspersonen en vennootschappen in meerderheid buiten Nederland werkzaam zijn, en

c. een vennootschap die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend aan een vennootschap als bedoeld onder *b*, en aan de rechtspersonen en in Nederland gevestigde vennootschappen waarin deze rechtstreeks of middellijk voor eigen rekening deelneemt, diensten ten behoeve van het beheer en de financiering verleent.

Artikel 52e. Onderdeel c wordt gelezen:

c. volgens een onderlinge regeling tot samenwerking door een of meer van zulke rechtspersonen en een of meer vennootschappen waarvoor artikel 52c, derde lid, onder a, geldt of waarop de artikelen 52h – 52k en 52n van toepassing zijn.

Artikel 52h.

Artikel 52h. De vennootschap heeft een raad van commissarissen.

De commissarissen worden, behoudens het bepaalde in het voorlaatste lid, benoemd door de raad van commissarissen, voor zover de benoeming niet reeds is geschied bij de akte van oprichting of voordat dit artikel op de vennootschap van toepassing is geworden. De bevoegdheid tot benoeming kan niet door enige bindende voordracht worden beperkt.

De raad van commissarissen bestaat uit natuurlijke personen ten getale van tenminste drie. Is het aantal commissarissen minder dan drie, dan neemt de raad onverwijld maatregelen tot aanvulling van zijn ledental.

De algemene vergadering van aandeelhouders, de ondernemingsraad en het bestuur kunnen aan de raad van commissarissen personen voor benoeming tot commissaris aanbevelen.

De raad geeft aan de algemene vergadering van aandeelhouders en de ondernemingsraad kennis van de naam van degene die hij wenst te benoemen, met inachtneming van het derde lid van artikel 50b.

De raad benoemt deze persoon, tenzij de algemene vergadering of de ondernemingsraad tegen de voorgenomen benoeming bezwaar maakt op grond van de verwachting dat de voorgedragen persoon ongeschikt zal zijn voor de vervulling van de taak van commissaris of dat de raad van commissarissen bij benoeming overeenkomstig het voornemen niet naar behoren zal zijn samengesteld.

Het besluit tot het kenbaar maken van een bezwaar moet worden genomen in de eerste vergadering na ontvangst van de kennisgeving; deze vergadering wordt niet eerder gehouden dan veertien dagen na de ontvangst van de kennisgeving.

Het bezwaar wordt aan de raad van commissarissen onder opgave van redenen medegedeeld.

Niettegenstaande het bezwaar van de algemene vergadering of de ondernemingsraad kan de benoeming overeenkomstig het voornemen geschieden, indien de Sociaal-Economische Raad op verzoek van de raad van commissarissen het bezwaar ongegrond verklaart.

De Sociaal-Economische Raad neemt zijn besluit niet, dan nadat hij de raad van commissarissen en door de algemene vergadering en de ondernemingsraad aangewezen vertegenwoordigers in de gelegenheid heeft gesteld omtrent het verzoek te worden gehoord. Tegen het besluit van de Sociaal-Economische Raad staat geen beroep open.

De akte van oprichting kan bepalen dat een of meer commissarissen van overheidswege worden benoemd. Met betrekking tot een zodanige benoeming heeft degene die met deze benoeming is belast, de bevoegdheden en verplichtingen die volgens de voorgaande leden voor de raad van commissarissen gelden, en hebben jegens hem de algemene vergadering van aandeelhouders, de ondernemingsraad en het bestuur de bevoegdheden en verplichtingen die zij volgens de voorgaande leden hebben jegens de raad van commissarissen; de raad van commissarissen kan voor deze benoeming een aanbeveling doen.

Voor de toepassing van dit artikel wordt onder de ondernemingsraad verstaan de ondernemingsraad van de onderneming der vennootschap, dan wel, indien deze ontbreekt, de ondernemingsraad van een onderneming die in stand wordt gehouden door een rechtspersoon waarvan de vennootschap rechtstreeks of middellijk tenminste de helft van de aandelen voor eigen rekening houdt. Indien er meer dan één ondernemingsraad is, zijn deze raden gelijkelijk bevoegd. Is voor de betrokken onderneming of ondernemingen een centrale ondernemings-

raad ingesteld, dan komen de bevoegdheden van de ondernemingsraad volgens dit artikel toe aan de centrale ondernemingsraad. Bij de totstandkoming van de besluiten van de ondernemingsraad, bedoeld in dit artikel, onthoudt de voorzitter zich van deelneming aan de stemming.

Artikel 52i wordt gelezen:

Artikel 52i. Ontbreken alle commissarissen, dan geschiedt de benoeming door de algemene vergadering van aandeelhouders. De benoeming is van kracht, tenzij de ondernemingsraad, na overeenkomstig het vijfde lid van het vorige artikel in kennis te zijn gesteld van de naam van de benoemde persoon, onder opgave van redenen een bezwaar tegen de benoeming aan de vennootschap kenbaar maakt; indien de ondernemingsraad bezwaar maakt tegen de benoeming, en de Sociaal-Economische Raad het bezwaar ongegrond verklaart, wordt de benoeming van kracht. Het zesde, zevende, tiende en twaalfde lid van het vorige artikel zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 52k. Het laatste lid wordt gelezen:

Onverminderd het bepaalde in het eerste en het tweede lid kan een commissaris die van overheidswege is aangewezen, worden geschorst en ontslagen door degene die met de benoeming is belast; het voorgaande lid is niet op hem van toepassing.

Artikel 52o wordt gelezen:

Artikel 52o. De vennootschap brengt haar akte van oprichting in overeenstemming met de artikelen 52h-52n welke voor haar gelden, uiterlijk met ingang van de dag waarop die artikelen krachtens artikel 52d op haar van toepassing worden.

Artikel IV

Onderdeel F komt te luiden:

F. Artikel 43b wordt gelezen:

Het bestuur en de raad van commissarissen zijn bevoegd tot het bijeenroepen van een algemene vergadering; bij de akte van oprichting kan deze bevoegdheid ook aan anderen worden verleend.

Artikel IX

Voor de tekst wordt het cijfer „1” geplaatst. Daarna wordt een lid toegevoegd, luidende:

2. Wij behouden Ons evenwel voor afzonderlijke bepalingen van deze wet op een ander tijdstip in werking te doen treden.

Toelichting

Artikel I, onder F. Artikel 44a W. v. K. bevat in het tweede lid een regeling omtrent statutaire voorschriften inzake het depot van aandeelbewijzen voor bijwoning van de algemene vergadering van aandeelhouders. Nu volgens het ontwerp de bevoegdheid tot bijwoning van de aandeelhoudersvergadering ook aan de certificaathouders zal worden toegekend, dient deze regeling ook voor hen te gelden. In het ontwerp werd dit bereikt door de bepaling dat het statutaire voorschrift ook de certificaathouders zou moeten noemen. De ondergetekenden zijn er opmerkzaam op gemaakt dat dit statutenwijziging kan meebrengen ook voor die vennootschappen die daartoe overigens niet door de aanhangige ontwerpen, wanneer deze wet worden, zouden worden genooddaakt. Om zulke statutenwijzigingen zoveel mogelijk te voorkomen, is thans de vorm gevonden dat statutaire bepalingen voor aandeelhouders automatisch mede voor certificaathouders zullen gelden.

Artikel II. Artikel 50c wordt aangevuld om duidelijk te doen uitkomen dat voor de „vrije commissaris” geen plaats is bij de vennootschappen waarvoor de nieuwe structuur verplicht wordt gesteld. Voor de overheidscommissaris gelden daar de bijzondere bepalingen van artikel 52h. Voor een

vennootschap die vrijwillig artikel 52h geheel of ten dele toepast – zie artikel 52g – kan artikel 50c blijven gelden.

Artikel III. Artikel 52c, eerste lid, is aangevuld met een precisering van de datum waarop de opgaaf moet worden gedaan. Deze datum is van belang omdat dan de termijn van drie jaren, genoemd in artikel 52d, begint te lopen. Gekozen is voor een datum die niet te ver afligt van die waarop de jaarrekening definitief is geworden – uit die jaarrekening moet immers blijken hoe groot het eigen vermogen is: zie het tweede lid, onder a –, maar die de vennootschap toch de gelegenheid biedt de opgaaf te doen op een niet al te willekeurige dag, doch b.v. op de eerste van een maand. Daar het voorts voor de aandeelhouders van belang is, te weten wanneer een nieuw regime op de vennootschap van toepassing zal (kunnen) worden, is vermelding van de datum van de opgaaf en van de eventuele doorhaling daarvan in de volgende directieverslagen voorgeschreven. (Voor de gedachten die aan deze voorstellen en aan dat omtrent artikel 52o ten grondslag liggen, zij verwezen naar: Mr. C. R. C. Wijckerheld Bisdrom, Het wetsontwerp 10 751 – een technische onvolkomenheid, Ned. Juristenblad 1970, blz. 1368 e.v.)

Artikel 52c, derde lid, ondergaat de volgende wijzigingen van redactionele aard.

1. In onderdeel a zijn de woorden „rechtstreeks of middellijk voor eigen rekening” ingevoegd, die abusievelijk waren uitgevallen. Voorts is het foutieve „onderhavige” vervangen door: onderlinge.

2. De onderdelen b en c zijn iets verruimd door naast „uitsluitend” de woorden „of nagenoeg uitsluitend” te stellen.

3. Voor het woord „vennootschappen” is de zinsnede „in Nederland gevestigde” geplaatst, om te doen uitkomen, dat onder de vennootschap geen buitenlandse rechtspersonen zijn begrepen. „Vennootschap” omvat de naamloze en de besloten vennootschap alsmede de vennootschap onder firma en de commanditaire vennootschap naar Nederlands recht. „Rechtspersoon” omvat iedere, in Nederland of het buitenland gevestigde, rechtspersoon, doch niet de vennootschap onder firma en de commanditaire vennootschap.

4. Het criterium „waarmede zij in een groep is verbonden” is van onderdeel c naar onderdeel b overgebracht: het is mogelijk dat de houdstermaatschappij niet alleen haar eigen deelnemingen beheert en financiert, doch ook deelt in het beheer en de financiering van die van een, eventueel buitenslands gevestigde, zustermaatschappij. Door het noemen van dit criterium in onderdeel b is het in c – dat naar b verwijst – overbodig geworden.

Voor een goed begrip van de verhouding tussen de onderdelen b en c zij tenslotte nog op het volgende gewezen. In sommige concerns wordt de dienstenverlening (b.v. juridische en bedrijfseconomische adviezen, het voorbereiden van contracten) door de houdstermaatschappij zelf verricht, in andere geschiedt zij door een afzonderlijke dochtervennootschap. Op dit laatste ziet onderdeel c. Verricht de houdstermaatschappij zelf deze diensten, dan valt dit volgens het

ontwerp onder het beheer en de financiering in de zin van onderdeel b.

Artikel 52e. Ingevoegd zijn de woorden „52c, derde lid, onder a, of”, om onder de onderhavige bepaling de „indirecte” joint-ventures van vennootschappen met de nieuwe structuur te kunnen begrijpen.

Artikel 52h. De wijzigingen van dit artikel betreffen voornamelijk de positie van de overheidscommissarissen (schrappen van het oorspronkelijke derde lid en invoeging van het voorlaatste lid), en het voorschrift dat de voorzitter van de ondernemingsraad zich van deelneming aan de stemming over de in dit artikel bedoelde besluiten onthoudt (slotzin van het laatste lid). Aan deze beide onderwerpen zijn in de memorie van antwoord reeds beschouwingen gewijd.

Voorts is in het voormalige elfde (thans tiende) lid de zinsnede „geeft deze verklaring” vervangen door „neemt zijn besluit” om te verduidelijken dat de S.E.R. ook in geval van gegrondverklaring van het bezwaar de in dit lid genoemde belanghebbende moet horen.

Tenslotte is in het laatste lid achter het woord „ondernemingsraad”, waar dit voor de derde maal wordt gebruikt, ingevoegd: „van een onderneming”, zulks ter aansluiting aan de terminologie van artikel 1 van het ontwerp van Wet op de ondernemingsraden.

Artikel 52i is, wat de verwijzingen naar artikel 52h betreft, aangepast aan de nieuwe tekst van dat artikel. Voorts is, mede naar aanleiding van een desbetreffende opmerking in het voorlopig verslag, de regeling van de kennisgeving van de benoeming en van het bezwaar wat verduidelijkt.

Artikel 52k is gewijzigd met het oog op de positie van de overheidscommissarissen; verwezen zijn naar de memorie van antwoord.

Artikel 52o is aangevuld met een bepaling betreffende de datum waarop uiterlijk de statuten aan de nieuwe structuur moeten zijn aangepast.

Artikel IV. Artikel 43b is aangevuld om buiten twijfel te stellen dat de statuten ook anderen dan het bestuur en de raad van commissarissen bevoegd kunnen verklaren tot het bijeenroepen van de algemene vergadering.

Artikel IX. Het is gewenst de mogelijkheid open te houden dat voor bijzondere bepalingen de inwerkingtreding afzonderlijk wordt geregeld. Dit geldt in het bijzonder die artikelen die samenhangen met bepalingen uit de andere aanhangige ontwerpen inzake het vennootschapsrecht.

De Minister van Justitie,

C. H. F. POLAK.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,

L. J. M. VAN SON.